TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Tăng trưởng theo chiều sâu, đẩy mạnh số hóa để nâng tầm nông nghiệp Việt

07:30 21/02/2026

Bước sang năm 2026, ngành nông nghiệp Việt Nam đặt mục tiêu tăng trưởng từ 3,7–4% trong bối cảnh dư địa mở rộng sản xuất theo chiều rộng ngày càng thu hẹp. Thay vì gia tăng diện tích hay sản lượng một cách đại trà, định hướng điều hành năm nay tập trung vào nâng cao giá trị gia tăng, đẩy mạnh chuyển đổi số và tổ chức lại sản xuất theo hướng hiện đại, bền vững.

Theo ông Trần Gia Long, Phó Vụ trưởng Vụ Kế hoạch – Tài chính (Bộ Nông nghiệp và Môi trường), ngay trong tháng đầu năm, sản xuất nông nghiệp đã khởi động tích cực. Diện tích gieo cấy lúa đông xuân đạt khoảng 1,94 triệu ha, giảm so với cùng kỳ nhưng sản lượng dự báo vẫn tăng nhờ tổ chức sản xuất linh hoạt, thích ứng tốt hơn với điều kiện thời tiết. Điều này cho thấy hiệu quả từ việc cơ cấu lại mùa vụ và giống lúa.

Ở lĩnh vực chăn nuôi, xu hướng phục hồi thể hiện rõ khi tổng đàn lợn tăng 2,8% và đàn gia cầm tăng 5,2%. Việc kiểm soát dịch bệnh tốt hơn cùng với mở rộng mô hình chăn nuôi an toàn sinh học đã góp phần củng cố niềm tin của người sản xuất và ổn định nguồn cung thực phẩm.

Thu hoạch lúa tại đồng bằng sông Cửu Long

Thủy sản tiếp tục duy trì đà tăng trưởng với sản lượng tháng 1 ước đạt hơn 613.000 tấn, tăng 3,6%. Riêng tôm tăng trên 6%, phản ánh hiệu quả của các mô hình nuôi thâm canh, cải thiện chất lượng con giống và ứng dụng kỹ thuật mới. Những con số đầu năm cho thấy nhịp tăng đang tập trung vào các ngành hàng có khả năng tạo giá trị cao trên cùng quy mô sản xuất.

Một minh chứng rõ nét là ngành lúa gạo. Thay vì mở rộng diện tích, nhiều địa phương ưu tiên nhóm giống chất lượng cao. Theo Hiệp hội Lương thực Việt Nam (VFA), tại Đồng bằng sông Cửu Long, diện tích các giống lúa ST trong vụ đông xuân 2025–2026 đạt gần 200.000 ha, tăng hơn 60% so với cùng kỳ. Trong đó, gạo ST25 hiện có hơn 70% sản lượng xuất khẩu vào các thị trường cao cấp như châu Âu, Mỹ, Australia, góp phần nâng vị thế và thương hiệu gạo Việt trên thị trường quốc tế.

Song song với nâng chất lượng sản phẩm, chuyển đổi số đang được thúc đẩy mạnh mẽ trong toàn chuỗi giá trị. Tại Đắk Lắk – vùng trồng sầu riêng trọng điểm – hệ thống truy xuất nguồn gốc điện tử được triển khai thí điểm đã tạo thay đổi rõ rệt trong quản lý vùng trồng và tiêu thụ sản phẩm. Theo ông Bùi Tin, Giám đốc Hợp tác xã Nông nghiệp hữu cơ Krông Pắk, dữ liệu số về nhật ký sản xuất, mã số vùng trồng, cơ sở đóng gói giúp hàng hóa thuận lợi hơn khi vào kênh chính ngạch, đặc biệt là các thị trường có yêu cầu cao. Khi thông tin minh bạch, giá trị sản phẩm cũng được nâng lên, đồng thời giảm rủi ro ùn ứ theo mùa vụ.

Dù vậy, năm 2026 được dự báo còn nhiều thách thức như thời tiết cực đoan, dịch bệnh và các rào cản kỹ thuật ngày càng khắt khe. Thứ trưởng Phùng Đức Tiến cho biết toàn ngành phấn đấu đạt kim ngạch xuất khẩu nông, lâm, thủy sản khoảng 74 tỷ USD. Định hướng xuyên suốt là phát triển nông nghiệp sinh thái, nông thôn hiện đại, nông dân văn minh và bảo đảm an ninh lương thực vững chắc.

Chương trình hành động của Bộ đặt trọng tâm vào hoàn thiện thể chế, tinh gọn bộ máy để huy động nguồn lực hiệu quả hơn; đẩy mạnh ứng dụng khoa học – công nghệ và đổi mới sáng tạo; cơ cấu lại sản xuất theo chuỗi giá trị và vùng nguyên liệu tập trung. Đồng thời, ngành sẽ mở rộng thị trường, trong đó có thị trường Halal giàu tiềm năng; hoàn thiện hạ tầng logistics nông sản; quản lý chặt tài nguyên và chủ động ứng phó biến đổi khí hậu.

Việc chuyển hướng từ tăng trưởng theo chiều rộng sang chiều sâu không chỉ là yêu cầu trước mắt mà còn là bước đi chiến lược. Khi giá trị gia tăng được nâng cao và số hóa trở thành nền tảng vận hành, nông nghiệp Việt Nam sẽ có thêm động lực để phát triển ổn định, bền vững và thích ứng linh hoạt với những biến động toàn cầu.

Nam Sơn *(t/h)*